

Palliatieve zorg bij dementie: op tijd het goede gesprek voeren

Joas Kruize is kwaliteitsverpleegkundige bij ouderenzorg Derkshoes in Westerbork. Hij is ambassadeur van DEDICATED, een landelijk project dat zorgprofessionals ondersteunt met kennis en materialen voor palliatieve dementiezorg. Joas: 'We weten allemaal dat dementie een ongeneeslijke ziekte is. Toch zie ik dat we ons in de zorg daar niet altijd van bewust zijn. En daar dus ook niet het gesprek over voeren. Mijn missie is om deze bewustwording in gang te zetten en collega's te motiveren om de mens achter de ziekte op tijd te leren kennen. Zodat we in de laatste levensfase beter weten wat iemand nodig heeft.'

'Ik zie nog vaak dat het gesprek over de laatste fase wordt uitgesteld, waardoor cliënten uiteindelijk hun wensen en grenzen niet meer goed kunnen aangeven. Bij DEDICATED benadrukken we dan ook het belang van het opbouwen van een vertrouwensrelatie in het beginstadium van de ziekte. Zodat je de mens achter de cliënt leert kennen en weet wat voor hem of haar en voor de mantelzorgers belangrijk is. Op basis daarvan kun je een proactieve zorgplanning maken.'

Koffie tegen de muur

'Vaak hebben we in de laatste fase van dementie te maken met onbegrepen gedrag. Dat gedrag leren we beter begrijpen als we iemands levensverhaal kennen. Zo hadden we in Derkshoes een cliënt die steeds zijn kopje koffie tegen de muur leeggooide. Pas achteraf begrepen we dat deze man schipper was geweest en gewend was om het laatste restje koffie overboord te gooien als zijn pauze erop zat. In DEDICATED hebben we diverse materialen om het gesprek over iemands leven te voeren en op basis daarvan gezamenlijk het zorgplan in te vullen. Deze materialen ben ik nu samen met de wijkverpleegkundige aan het introduceren in onze intramurale en extramurale teams.'

Ja maar....

‘Ik proef bij mijn collega’s zeker enthousiasme. Tegelijk hoor ik wel het argument dat we al zo weinig tijd hebben. Dat begrijp ik wel, maar als we kijken naar de langere termijn, dan gaan deze vroege interventies ons juist tijd besparen. Bijvoorbeeld als het gaat om de overdracht van de thuissituatie naar het verpleeghuis. Als op tijd is besproken en vastgelegd wat een cliënt gewend is en belangrijk vindt in het leven, dan kan het verpleeghuis hierop inspelen. Zo’n warme overdracht kan veel onrust bij de cliënt voorkomen en daarmee de zorg verlichten.’

Koploper

‘Bij dementiezorg zijn veel partijen betrokken. Elkaar kennen en weten wat je van elkaar kunt verwachten, is dan ook een belangrijk onderdeel van DEDICATED. Wij werken bijvoorbeeld samen in het Netwerk Palliatieve Zorg Drenthe en Steenwijkerland. In onze regio willen we graag een voortrekkersrol hebben. Als kleinschalige organisatie met korte lijnen kunnen we immers makkelijk experimenteren met de vernieuwende interventies van DEDICATED. Het project past bovendien goed bij Derkshoes ANDERS, waarbij we zorg en welzijn integreren en inzetten op een fijne dag voor iedereen. Want dat is wat DEDICATED zeker oplevert.’

DEDICATED staat voor Desired Dementia Care Towards End of Life en bestaat uit vijf onderdelen: bewustwording, met elkaar in gesprek gaan, proactieve zorgplanning, omgaan met pijn en onbegrepen gedrag en een warme overdracht bij verhuizen. Meer informatie vind je op de [landelijke website](#).